

Minister van Justitie en Veiligheid

Datum
31 maart 2023
Ons kenmerk
4509732

nota

De veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden

1. Aanleiding

- Met deze Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden (hierna: strategie) wil het kabinet de basis leggen onder een toekomst waarin we weerbaar en voorbereid zijn voor dreigingen tegen onze nationale veiligheid.
- De strategie voegt de Geïntegreerde Buitenland- en Veiligheidsstrategie (2018) en de Nationale Veiligheid Strategie (2019) samen.
- Deze samenvoeging is conform aanbeveling van het WRR rapport 'Veiligheid in een wereld van verbindingen' uit 2017. In dit rapport wordt aanbevolen om de verbinding tussen intern (binnenlands) en extern (buitenlands) veiligheidsbeleid te versterken en de nationale en internationale veiligheidsstrategie samen te voegen.

2. Geadviseerd besluit

- Graag uw akkoord op bijgaande strategie.
- Graag uw akkoord om de aanbiedingsbrief namens de minister van Buitenlandse Zaken en uzelf naar de Tweede Kamer te versturen op maandag 3 april 2023, na akkoord van de Rijksministerraad op vrijdag 31 maart 2023.
- Graag uw akkoord om de onafhankelijke analyse over de gevolgen van de Russische oorlog in Oekraïne voor de nationale veiligheid van het Koninkrijk der Nederlanden (met focus op Europees Nederland), opgesteld door het Analistennetwerk Nationale Veiligheid, gelijktijdig aan de Tweede Kamer aan te bieden. Evenals de bevindingen van het onderzoek door de inspectie van Justitie en Veiligheid naar de werking van de Nationale Veiligheidsstrategie 2019.

3. Kernpunten

- De strategie zet uiteen wat we de komende zes jaren (2023-2029) gaan doen om onze nationale veiligheid te beschermen. Het toont de nationale veiligheidsbelangen die we willen beschermen, hoe die belangen op dit moment worden bedreigd en op welke wijze we deze dreigingen het hoofd bieden. *Hoe* de koers concreet wordt uitgevoerd, komt te staan in

domeinspecifieke strategieën, beleids- en actieplannen en landelijke crisisplannen. Deze strategie vormt hier de kapstok voor.

- Voor het eerst doen we dit samen met het hele Koninkrijk. Ook voor het eerst worden met deze strategie binnenlandse en buitenlandse veiligheid beleidsmatig met elkaar verbonden, om recht te doen aan de verwevenheid tussen de dreigingen en beleid. Dreigingen tegen onze nationale veiligheid reiken immers verder dan onze grenzen.
- De strategie is Koninkrijksbreed en interdepartementaal tot stand gekomen. Aan de basis ligt de Rijksbrede Risicoanalyse, de aanvullende analyse over de gevolgen van de Russische oorlog in Oekraïne en domeinspecifieke analyses. Vervolgens is er gekeken naar de mate van weerbaarheid tegen de geschetste dreigingen. Op basis van de nationale veiligheidsbelangen, het dreigingsbeeld en de mate van weerbaarheid, zijn de benodigde strategische inzet en prioriteiten binnen deze inzet bepaald.
- Akkoord op doel Veiligheidsstrategie (o.a. reikwijdte) in CDINEV van 3 maart en RDINEV van 15 maart 2022. Ambtelijke observaties over dwarsverbanden in de dreiging en de weerbaarheid, ter input voor bepaling van de strategische koers, zijn besproken in CDINEV van 1 september 2022 en RDINEV van 13 september. Ambtelijke bouwstenen voor de strategische koers zijn besproken in de CDINEV van 10 november en een bewindspersonenoverleg van 16 december 2022. De conceptversie van de strategie heeft in de CDINEV van 20 december 2022 voorgelegen. De definitieve versie van de strategie is besproken in de CDINEV van 21 februari 2023, RDINEV van 7 maart, de ACKR van 7 maart, en de Rijksministerraad van 31 maart 2023.

Datum

31 maart 2023

Ons kenmerk

4509732

4. Toelichting*

- De strategie bestaat uit drie delen: 1) dreigingen tegen de nationale veiligheid, 2) strategische koers, en 3) sturen op nationale veiligheid.
- Ten aanzien van dreigingen tegen de nationale veiligheid (deel 1): de nationale veiligheidsbelangen vormen de kern van wat we willen beschermen vanuit het oogpunt van nationale veiligheid. Dit deel zet de belangrijke ontwikkelingen neer van dreigingen tegen deze veiligheidsbelangen, met de focus op zeven doorsnijdende thema's die de verwevenheid tussen verschillende dreigingen reflecteert.
- Ten aanzien van de strategische koers (deel 2): drie hoofddoelstellingen staan centraal bij de bescherming van de nationale veiligheid. Dit zijn: 1) een veilig Koninkrijk in een multipolaire wereld, 2) een weerbare democratische rechtsorde, en 3) een parate en veerkrachtige samenleving. Onder deze hoofddoelstellingen staan actielijnen per thema beschreven, inclusief prioriteiten voor inzet.
- Ten aanzien van de sturing op nationale veiligheid (deel 3): de regie voor versterking van de nationale veiligheid ligt bij de overheid. Maar voor een veilig en weerbare samenleving is de inzet van iedereen nodig: niet alleen van de overheid in al haar geledingen, maar ook van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De strategische koers op nationale veiligheid kan alleen worden gerealiseerd door meer integrale regie en sturing op de implementatie en uitvoering. Dit vergt een overheidsbrede en maatschappijbrede aanpak, inclusief duidelijke risicocommunicatie. Zo borgen we de samenhang tussen de dreigingen en de aanpak.

4.1 Politieke context

- De Veiligheidsstrategie is eerder aan de Tweede Kamer aangekondigd in de Rijksbegroting 2023 (artikel V-Buitenlandse Zaken en VI-Justitie en Veiligheid), de Kamerbrief over de Rijksbrede Risicoanalyse (d.d. 23 september 2022) en in het debat over de Nederlandse steun aan Oekraïne (d.d. 21 februari 2023).

Datum

31 maart 2023

Ons kenmerk

4509732

4.2 Financiële overwegingen

- N.v.t., uitvoering strategie vindt plaats binnen staande begrotingen.

4.3 Juridische overwegingen

- N.v.t.

4.4 Krachtenveld

Koninkrijk en overheid

- Ten behoeve van de totstandkoming van de strategie is een interdepartementale en rijksbrede projectstructuur opgezet.
- Voor Nederland zijn alle betrokken departementen in deze structuur vertegenwoordigd, evenals vertegenwoordigers vanuit de Veiligheidsregio's.
- Ook de Caribische landen en Caribisch Nederland zijn vertegenwoordigd in de projectstructuur.
- Gedurende de looptijd van het traject heeft afstemming plaatsgevonden over het proces en inhoud op het niveau van het Koninkrijk (o.a. Justitieel Vierpartijenoverleg), in nationale gremia (onderraden en bewindspersonenoverleg), en in overleggen met Nederlandse veiligheidsregio's (o.a. Veiligheidsberaad).

Maatschappij

- Daarnaast zijn ook in het gehele Koninkrijk partijen buiten de overheid geraadpleegd bij de totstandkoming van de strategie. In de vorm van een klankbordgroep zijn experts (o.a. op het gebied van wetenschap, private sectoren en (lokaal) bestuur) gevraagd scherp mee te denken op de inhoud van de strategie.
- In stakeholderbijeenkomsten met onder meer private partijen, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties is de voorziene strategische koers getoetst en is nuttige inbreng opgehaald, zowel in Nederland als ter plaatse in het Caribisch deel van het Koninkrijk.
- Tot slot is ook de reflectie van burgers op nationale veiligheid betrokken bij de totstandkoming, op basis van focusgroepen en bestaande metingen zoals de Risico- en Crisisbarometer in opdracht van de NCTV.

4.5 Strategie

- N.v.t.

4.6 Uitvoering

- N.v.t.

Datum
31 maart 2023

Ons kenmerk
4509732

4.7 Implementatie

- Deel 3 van de strategie beschrijft de sturing op nationale veiligheid.

4.8 Communicatie

- De strategie benadrukt het belang van risicocommunicatie en handelingsperspectief voor burgers. De campagne 'Denk Vooruit' is hier een voorbeeld van.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

- In aanloop naar de verschillende onderraden (zie beschrijving onder punt 3) bent u schriftelijk en mondeling geïnformeerd en om akkoord gevraagd over de voorliggende stukken.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

- De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.